

Hajdu Ráfis János
Mezőgazdasági
GÉPMŰZEUM

Mezőkövesd

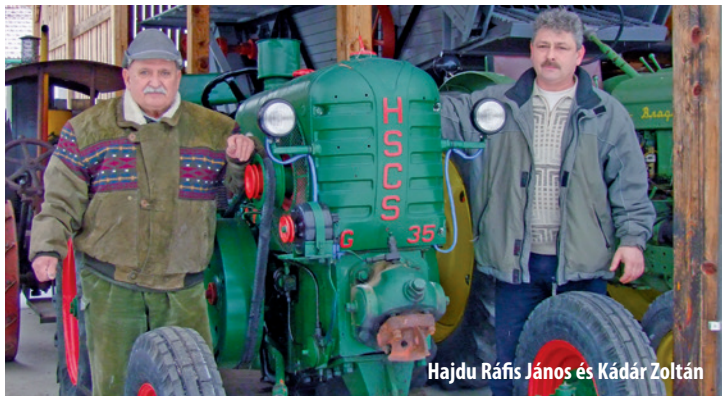
 KÜLÖNLEGES GYŰJTEMÉNY 1979-ben nyitotta meg kapuit az Európában egyedülálló kiállítás, mely évről évre folyamatosan bővül – emléket állítva őseink gépeinek, illetve a gépek őseinek. A százévesnél idősebb gépmatuzsálemek mellett bemutatja a tipikus matyó gazdasági portát istállóval, ólas kerttel. Az 5000 négyzetméteres területen a 19. század közepétől alkalmazott kézi és állati erővel működtetett szerkezetektől egészen a 20. század második felében kifejlesztett mezőgazdasági gépekig, mintegy 3000 darab eszközzel találkozhatunk.

 AN EXTRAORDINARY COLLECTION The exhibition that is unparalleled in Europe opened its doors in 1979, and it is continuously expanding year after year – commemorating the machines of our ancestors and the ancestors of machines. Beside the over one hundred years old machine antiquities it presents the typical 'matyó' agricultural demesne with a stable and a barn plot. On the 5,000 square meter area visitors can view about 3,000 pieces of equipment, from devices powered manually and by livestock used starting in the middle of the 19th century, all the way to agricultural machinery developed in the second half of the 20th century.

 EINE BESONDERE SAMMLUNG Die in Europa einzigartige Ausstellung, die von Jahr zu Jahr erweitert wird - und der Maschinen unserer Vorfahren, bzw. der Vorfahren unserer Maschinen gedenkt - hat ihre Tore 1979 geöffnet. Neben den über hundert Jahre alten Maschinen kann hier auch ein typischer Matyó-Bauernhof mit Scheune und Stallhof besichtigt werden. Auf einer Fläche von 5000 Quadratmetern sind etwa 3000 Ausstellungsstücke zu sehen, von den seit Mitte des 19. Jahrhunderts manuell oder von Tieren betriebenen Geräten bis hin zu den in der zweiten Hälfte des 20. Jahrhunderts entwickelten landwirtschaftlichen Maschinen.

 NIEZWYKŁA KOLEKCJA W 1979 roku otworzyła swoje podwoje wyjątkowa w Europie wystawa, która jest systematycznie poszerzana z roku na rok – upamiętniająca maszyny naszych przodków i przodków naszych maszyn. Obok ponad stuletnich maszyn matuzalearów przedstawia typowe obejście gospodarce z Mezőkövesd ze stajnią i zagrodą z kurnikiem, chlewikiem, itp. Na obszarze 5000 kilometrów kwadratowych możemy się zapoznać z około 3000 sztukami urządzeń, stosowanych od połowy XIX wieku konstrukcji napędzanych ręcznie i przez zwierzęta, aż do maszyn rolniczych rozwiniętych do drugiej połowy XX wieku.

 NEOBYČAJNÁ VÝSTAVA V roku 1979 svoje brány otvorila v Európe jedinečná výstava, ktorá sa z roka na rok neustále rozširuje a ktorá stavia pamiatku strojom našich predkov, respektíve predkom našich strojov. Popri strojových matuzaleároch, starších viac ako sto rokov, predstavuje aj typické maťovské hospodárstvo s maštálami a kôlničkovou záhradou. Na území s rozlohou 5000 metrov štvorcových môžeme vidieť takmer 3000 nástrojov, od zariadení využívaných od polovice 19. storočia poháňaných ručne a pomocou zvierat až po poľnohospodárske stroje vyvinuté v druhej polovici 20. storočia.

🇭🇺 „A 19-20. század mezőgazdasági technikai világa csodálatos: kiállításunk műtárgyai őrzik a tervezők, az öntödék, a műhelyek és az egykori tulajdonosok emlékét is” – Hajdu Ráfis János múzeumalapító.

🇬🇧 „The world of 19th – 20th century agricultural technology is marvelous: the historical objects of our exhibition also commemorate the designers, smelting-works, workshops and their onetime owners” – János Hajdu Ráfis, museum founder.

🇩🇪 „Die Welt der landwirtschaftlichen Technik des 19. und 20. Jahrhunderts ist bewundernswert: unsere Ausstellungstücke bewahren auch die Planer, bzw. die einstigen Inhaber der Gießereien und der Werkstätte in guter Erinnerung” – János Hajdu Ráfis, Museumsgründer.

🇵🇱 Cudowny świat techniki rolniczej z XIX-XX wieku: eksponaty naszej wystawy strzegą pamięci projektantów, odlewni, warsztatów i również ich ówczesnych posiadaczy – János Ráfis Hajdu założyciel muzeum.

🇸🇰 „Svet poľnohospodárskej techniky 19. a 20. storočia je úžasný: historické predmety našej výstavy strážia aj pamiatku konštruktérov, zlievarní, dielní a aj niekdajších majiteľov,” hovorí János Hajdu Ráfis, zakladateľ múzea.

 ÓLAS KERT – TÜZELŐS ÓL Mezőkövesd a Diósgyőri koronauraladalomhoz tartozott, szabad királyi, mezővárosi kiváltságokkal. A 18. század végén alakult ki a kétbeltelkes gazdálkodási forma: a lakóháztól távol, a város szélén lévő „ólaskertben” gazdálkodtak a családok. Az 1984-ben felújított „ólaskerti” épületegyüttes a századelő sajátos, mezőkövesdi paraszti kultúrájának emlékét őrzi, illetve bemutatja a mezőváros építészetét és tárgyi örökségét.

 BARN PLOT – HEATED BARN Mezőkövesd was part of the Diósgyőr Royal Demesne, with Royal Free City and Market Town privileges. The two-plot farming model evolved in the end of the 18th century: families farmed on the “barn plot” situated far away from their residential house, on the edge of the town. The accommodation plot “barn plot” building complex renovated in 1984 commemorates the characteristic farming culture of Mezőkövesd in the beginning of the 20th century, and presents the architectural and material heritage of the market town.

 STALLHOF – BRENNHOLZSTALL Mezőkövesd gehörte zum Krongut Diósgyőr und hatte die Vorrechte einer königlichen Freistadt und einer Landstadt. Ende des 18. Jahrhunderts hat sich die landwirtschaftliche Form mit zwei Innenhöfen entwickelt: die Familien haben die landwirtschaftlichen Tätigkeiten vom Wohnhaus entfernt, in den am Stadtrand liegenden „Stallhöfen“ ausgeübt. Der 1984 renovierte Gebäudekomplex des „Stallhofes“ bewahrt die Erinnerung der eigentümlichen Bauernkultur von Mezőkövesd vom Anfang des Jahrhunderts, bzw. stellt die Architektur und das Erbe der Landstadt dar.

 ZAGRODA CHLEWNA - CHLEWIK OPAŁOWY – Mezőkövesd należał do dobra koronnego Diósgyőr, z przywilejowaniami wolnego miasteczka królewskiego. Pod koniec XVIII wieku, utworzyła się dwuzagrodowa forma gospodarowania: rodziny gospodarzyły z dala od miejsca zamieszkania na będącej na obrzeżach miasta zagrodzie chlewnej. Odnowiony 1984 roku zespół budynków „zagrody chlewnej” stanowi pamiątkę specyficznej kultury chłopskiej z początku wieku w Mezőkövesd, oraz przedstawia dziedzictwo architektoniczne i rzeczowe miasteczka.

 KÔLNIČKOVÁ ZÁHRADA – KÔLŇA NA PALIVO Mezőkövesd bol súčasťou korunného panstva Diósgyőr, s výsadami slobodného kráľovského a poľnohospodárskeho mesta. Na konci 18. storočia sa vytvorilo spôsob hospodárenia na dvoch vnútorných pozemkoch: rodiny hospodárilí ďalej od svojich obydľí, v „kôlničkových záhradách“, nachádzajúcich sa na okraji mesta. Skupina budov „kôlničkových záhrad“ zrekonštruovaná v roku 1984 stráži pamiatku osobitej sedliackej kultúry v Mezőkövesde zo začiatku storočia, respektíve predstavuje architektúru a dedičstvo zachovaných predmetov tohto poľného mestečka.

Magház/Granary/Getreidelager/ ▶
Dom na ziarno/Sýpka

◀ **Az ólaskert korabeli épületei**
Contemporary buildings of the barn plot
Die einstigen Gebäuden des Stallhofes
Ówczesne budynki zagrody chlewnej
Dobové budovy kôlničkovej záhrady

Az ügyes kezű matyó gazda a dikó (fekvőhely) és a szénatartó oszlopok végeit díszesen megfaragta/The skillful handed Matyó farmer decoratively carved the ends of the dikó (bed) and the hay storage columns/Der geschickte Matyó-Bauer hat die Pfosten des einfachen Bettes (ung. dikó) und des Heulagers mit Schnitzereien verziert/Zręczny gospodarz z Mezőkövesd wyrzeźbił ozdobnie końce słupów łoża i składowania siana/Maťovský gazda so šikovnými rukami ozdobne vyrezal konce stĺpov „dikó“ (ležadlo) a držiakov sena

LÓHÍVES A tüzelős ól végéhez épített fedett félhajas szint nevezték lóhívesnek. Gabonahordáskor a fal előtti jászolhoz kötötték a lovakat megetetni, ősszel a kukoricafosztásnak és napraforgócséplésnek is helyet adott, a mezei munkák szünetében pedig a parasztgazda itt készítette és javította szerszámaikat.

HORSE STALL The covered, semi-walled hovel, built as an extension of the heated barn was called the horse stall. At the time of grain-crop carting, the horses were tied to the manger in front of the wall, in the autumn it was also the scene of corn-husking and sunflower-threshing, while during the breaks in field work the farmer made and repaired his tools here.

PFERDESCHUENE Die dem Brennholzstall zugebaute offene Pferdeschueune mit Halbsatteldach wurde Offenstall (ung. lóhíves) genannt. Bei der Ernte wurden die Pferde zum Fressen an die Futterkrippe vor der Wand angebunden, im Herbst bot sie einen Platz zum Maisschälen und zum Sonnenblumendrusch und in den Pausen zwischen den Feldarbeiten hat der Bauer seine Werkzeuge hier angefertigt und repariert.

ZACIENIE KOŃSKIE Dobudowana do końca chlewa opałowego otwarta, zadaszona szopa nazywana była „zacieniem końskim”. Przy zwożeniu zboża przywiązywano karmione konie do żłobu przed ścianą, jesienią odbywało się też tutaj łuszczenia kukurydzy i młócenie słoneczników, a w trakcie przerwy w polnych robotach gospodarz sporządzał i naprawiał tutaj swoje narzędzia.

LÓHÍVES Nazývalo sa takto polovičné humno, pristavené ku koncu kôlničky na drevo (konská kôľňa). Pri zňašaní obilia priväzovali kone k jasliam pred stenou, aby sa nakrmili, cez jeseň poskytovalo miesto pre šúpanie kukurice a mlátenie slnečnice a v čase, keď sa nepracovalo na poliach, tu sedliacky gazda pripravoval a opravoval svoje náradie.

 MAGHÁZ Az ólaskert egyik legértékesebb épülete a magház, vagy szemház. Itt tárolták a búzát, árpát, zabot és a lisztesládát is, emellett a vékákát, szakajtókat, terményforgató lapátokat, később a kukoricamorzsolót is.

 GRANARY One of the most valuable buildings of the barn plot is the granary, or grain house. This is where the wheat, barley, oat and the flour-crates were stored, as well as the bushels, dough-baskets, produce turning shovels and later also the corn-Sheller.

 GETREIDELAGER Eins der wertvollsten Gebäude im Stallhof war das Getreidelager oder Kornlager. Hier wurden Weizen, Gerste, Hafer, bzw. die Mehltruhe, sowie Scheffeln, Simperln, Getreideschaukeln und später auch der Maisrebler gelagert.

 DOM NA ZIARNO Był jednym z najcenniejszych budynków zagrody chlewnej. Tutaj przechowywano pszenicę, jęczmień, owies i również skrzynię na mąkę, a obok tego korce, koszyki, łopatki do mieszania zboża, a później też i łuszczarkę kukurydzy.

 SÝPKA Jednou z najhodnotnejších budov kôlničkovej záhrady je sýpka, sklad obilia. Tu sa skladovala pšenica, jačmeň, ovos a aj debny s múkou, popri tom ak korce, lopaty na otáčanie plodín a neskôr aj odzrňovače kukurice.

A magházban tartották az értékes lószerszámokat/The valuable horse-gears were stored in the granary/ Im Getreidelager wurde das wertvolle Pferdegeschirr gelagert/W domu na ziarno przechowywaną cenną końską uprzęź/V sýpke sa skladovali aj hodnotné kónské postroje

 FÉLSZER A magház végéhez építették a félszert, amely a gabonatisztító gépek, a fából és vasból készült szerszámok sokaságának tárolására szolgált. A gereblyék, favillák mellett a vágószerszámokat, baltákat és fűrészeket is ide tették.

 SHED The shed was built to the end of the granary, which served for the storage of the grain-crop cleaning machines and the multitude of tools made of wood and iron. Beside the rakes and wood forks the cutting tools, axes and saws were also kept here.

 LAGERSCHUPPEN Dem Getreidelager wurde der Lagerschuppen zugebaut, in dem die Getreidereinigungsmaschinen, sowie eine Vielzahl von Holz- und Metallwerkzeugen gelagert wurden. Neben den Rechen und Holzgabeln wurden auch die Schneidwerkzeuge, wie Äxte und Sägen, hier aufbewahrt.

 SZOPA Do domu ziarna dobudowywano szopę, w której przechowywano maszyny do czyszczenia zboża i wiele innych narzędzi wykonywanych z drewna i żelaza. Oprócz grabi i wideł, kładziono też tutaj narzędzie tnące siekiery i piły.

 ŠOPA Ku konci sýpky bola postavená šopa, ktorá slúžila na skladovanie strojov na čistenie obilia a množstva dreveného a železného náradia. Popri hrabliach a drevených vidlách sem ukladali aj nástroje na rezanie, sekery a píly.

Gazdasági eszközök a félszerben

Farming tools in the shed

Landgeräte im Lagerschuppen

Narzędzia rolnicze w szopie

Hospodárske nástroje v šope

A stabilmotor-erőgépek csarnoka

The hall of stable engine power machines/Halle der Stationärmotoren und Kraftmaschinen/Hala silników stacjonarnych i motorów/Sála stabilných motorov

 STABILMOTOROK A múzeumban mintegy 100 stabilmotor található: a Hofherr-gépektől kezdve számos hazai gyár gépein keresztül a John Deere-ig. A több mint 100 éves ősmotorok mellett a motorgyártás fénykorában kifejlesztett típusok is tanulmányozhatók.

 STABLE ENGINES There are about 100 stable engines exhibited in the museum: starting from Hofherr machines, through the machines of various Hungarian factories, all the way to John Deere. Beside the over 100 years old antique engines, the models developed in the heyday of engine manufacturing can also be viewed.

 STATIONÄRMOTOREN Im Museum sind ca. 100 Stationärmotoren ausgestellt: von den Hofherr-Maschinen über die Maschinen von zahlreichen ungarischen Herstellern bis hin zu den John Deeres. Außer den mehr als 100 Jahre alten Altmotoren können Sie auch die Typen studieren, die in der Glanzzeit der Motorenherstellung entwickelt wurden.

 SILNIKI STACJONARNE W muzeum znajduje się około 100 silników stacjonarnych: począwszy od maszyn Hofherr poprzez maszyny licznych fabryk krajowych aż do John Deere. Oprócz ponad 100-letnich prastarych silników można się też zapoznać z typami rozwiniętymi w epoce rozkwitu produkcji silników.

 STABILNÉ MOTORY V múzeu sa nachádza približne 100 stabilných motorov: od strojov Hofherr, cez nespočetné množstvo strojov domácich tovární, až po značku John Deere. Popri viac ako 100 ročných prastarých motoroch je možné preskúmať aj typy vyvinuté na výslni výroby motorov.

 LOKOMOBILOK A gyűjteményben két magánjáró és több mint 50 gőz, benzin-petróleum, nyersolaj, valamint szívógáz üzemű lokomobil található, melyek jelentős része működőképes.

 LOCO MOBILES In the collection there are two self-propelled and more than 50 steam, gasoline-petroleum, crude oil and suction gas powered loco mobiles, a significant portion of which are still functional.

 LOKOMOBILOK In unserer Sammlung sind zwei selbstfahrende Lokomobile und mehr als 50 mit Dampf, Benzin-Petroleum, Rohöl, sowie mit Sauggas betriebene Lokomobile zu sehen, von welchen noch sehr viele funktionsfähig sind.

 LOKOMOBILE W kolekcji znajdują się dwie lokomobile i ponad 50 zasilanych parą, benzyną, naftą, ropą naftową i gazem ssanym lokomobili, z których znaczna część jest nadal na chodzie.

 LOKOMOBILY V zbierke sa nachádzajú dva samochody a viac ako 50 lokomobilov na parný, benzínový, petrolejový, ropný, ako aj nasávací plynový pohon, ktorých značná časť je prevádzkyschopná.

Gépbeindítás

a látogatóknak

Machine startup for visitors/
Anlassen von Maschinen für die Besucher/
Uruchamianie maszyn dla zwiedzających/
Spustenie strojov pre návštevníkov

 CÉPLŐGÉPEK A cséplés a paraszti élet fontos tevékenysége volt, a 19. század első feléig kézi erővel, cséphadaróval és nyomtatással végezték. Később jelentek meg a lovasjárgánnyal, a gőz és benzines lokomobillal működtetett összetett cséplőgép-garnitúrák, munkájukat idővel az arató cséplőgépek (kombájnok) vették át.

 THRESHING MACHINES Threshing was an important activity of farming life, until the first half of the 19th century it was performed by hand-powered threshers and treading. Complex threshing machine sets powered by horses, steam and gasoline loco mobiles appeared later, in time their function was overtaken by harvester-thresher machine (combines).

 DRESCHMASCHINE Das Dreschen war eine wichtige Tätigkeit im Leben der Bauern, bis zur ersten Hälfte des 19. Jahrhundert wurde es halbmanuell mit einem Dreschflügel und durch Pressen durchgeführt. Später sind die Dreschgarnituren erschienen, die mit einem Pferdegepöpel, bzw. mit einer Dampf- oder Benzin-Lokomobile betrieben wurden. Diese wurden später von den Mähdreschern abgelöst.

 MŁOCKARNIE Młócenie było ważną czynnością chłopskiego życia, do pierwszej połowy XIX wieku wykonywane je przy pomocy cepów i udeptywania przez konia. Później pojawiły się kieraty konne i zestawy do młócenia napędzane maszyną parową lub benzynową, a ich pracę przejęły z czasem maszynowe młockarnie (kombajny).

**Kühne lokomobilos cséplőgarnitúra/Kühne loco mobile threshing machine set/
Dreschgarnitur mit einer Lokomobile von Kühne/Lokomobilowe zestawy młockarni kühne/
Lokomobilová mlátiaca garnitúra Kühne**

MLÁŤAČKY Mlátenie bolo dôležitou činnosťou sedliackeho života, do prvej polovice 19. storočia sa vykonávalo ručnou silou, cepmi a tlačením. Neskôr sa objavili garnitúry mláťačiek prevádzkovaných konským povozom a parným a benzínovým lokomobilom, ich prácu neskôr prevzali žacie a mlátiace stroje (kombajny).

**Agrártörténeti örökség a jövő nemzedékeinek
Agricultural history heritage for future generations/
Agrargeschichte für die zukünftigen Generationen/Dziedzictwo historii rolniczej
dla przyszłych pokoleń /Dedičstvo agrárnej histórie pre generácie budúcnosti**

 TRAKTOROK, MAGÁNJÁRÓK A hatékony talajművelés igényének eredményeként fejlesztették ki a gőzeke-rendszereket kiváltó mozgékonyabb és olcsóbb talajművelő gépeket, a traktorokat. Két magánjáró, egy különleges motoreke, 63 különböző traktor és korabeli benzinkutak láthatók a múzeumban.

 TRACTORS AND SELF-PROPELLED MACHINES As a result of demand for efficient soil cultivation, more agile and cheaper tractors were developed to replace steam-plough systems. Two self-propelled machines, a special engine-plough and 63 various tractors and contemporary filling stations are exhibited in the museum.

 TRAKTOREN, SELBSTFAHRENDE PFLÜGE Als Antwort auf den Bedarf einer effizienten Bodenbearbeitung wurden die beweglicheren und günstigeren Bodenbearbeitungsmaschinen, die Traktoren entwickelt, welche die Dampfpflüge abgelöst haben. In unserem Museum sind zwei selbstfahrende Pflüge, ein spezieller motorisierter Pflug, 63 verschiedene Traktoren und Tankstellen aus jener Zeit zu sehen.

A felújított traktorok jelentős része működőképes

A significant portion of the renovated tractors are still functional

Der Großteil der erneuerten Traktoren ist funktionsfähig

Znaczna liczba odnowionych traktorów jest na chodzie

Značná časť reštaurovaných traktorov je prevádzkyschopná

Országosan is egyedülálló technikatörténeti kuriózumok/Technology history curiosities unparalleled nationwide/Landesweit einzigartige Seltenheiten aus der Technikgeschichte/Unikálne w skali krajowej kurioza historii techniki /Aj v celej krajine jedinečné kuriozity histórie techniky

 TRAKTORY, LOKOMOBILE W wyniku potrzeby skuteczniejszej uprawy ziemi zastąpiono układy parowe ruchliwszymi i tańszymi maszynami do uprawy ziemi, traktorami. W muzeum można zobaczyć dwie lokomobile i niezwykły pług silnikowy, oraz 63 różne traktory i ówczesne stacje benzynowe.

 TRAKTORY, SAMOCHODY Ako výsledok požiadaviek účinného obrábania pôdy boli vyvinuté pohyblivejšie a lacnejšie stroje na obrábanie pôdy, ktoré nahradili systémy parných pluhov - traktory. V múzeu sa nachádzajú dva samochody, jeden špeciálny motorový pluh, 63 rôznych traktorov a dobové benzínové čerpacie stanice.

 LOVASJÁRGÁNYOK A legősibb erőgépek kiemelkedő szerkezetei a lovasjárgányok, melyeket 1-4 ló körbejárva vonórúddal forgatott meg. A tárlat 32 gépét főként cséplőgépek, vízszivattyúk, olajütők, szecskavágók és különböző ipari és műhelyberendezések meghajtására használták.

 HORSE-POWERED MACHINES Horse-powered machines are the outstanding structures of the most ancient power-machines, which were rotated by 1-4 horses going around in a circle with a dragging rod. The 32 machines of the exhibition were primarily used to power threshing machines, water pumps, oil-mills, chaff-cutters and various industrial and workshop equipment.

 PFERDEGÖPEL Die Pferdegöpel sind herausragende Konstruktionen unter den ältesten Kraftmaschinen, die von 1 bis 4 Pferden mit Hilfe einer Stange im Rundgang gedreht wurden. Die in der Ausstellung befindlichen 32 Maschinen wurden hauptsächlich zum Antrieb von Dreschmaschinen, Wasserpumpen, Ölpresen, Häckselmaschinen und verschiedenen Industrie- und Werkstattgeräten verwendet.

 KIERATY KONNE Najstarszymi konstrukcjami maszyn rolniczych są konne kieraty, które były obracane przez 1-4 konie ciągnące dyszel. 32 maszyny wystawy służyły głównie do napędzania młockarni, pomp wodnych, olejarni, siewczarni i różnych urządzeń przemysłowych i warsztatowych.

 KONSKÉ STROJE Výnimočnými konštrukciami najpradávnějších silových strojov sú konské stroje, ktoré prostredníctvom ťažnej tyče otáčali 1-4 kone chodiace dookola. 32 strojov výstavy bolo používaných najmä na pohon mlátiacich strojov, vodných čerpadiel, olejových lisov, sečkovic (rezačiek) a rôznych priemyselných zariadení a zariadení dielni.

**A sűrűn beépített nádas házak és ólaskertek tűzvédelmét szolgálták a vízzállító ▶
lajtoskocsik/Water transporting carriages served the fire protection of densely built reed-roof
houses and barn plots/Wasserwagen dienten zum Brandschutz der dicht aneinandergebauten
Häuser mit Reetdach und der Stallhöfe/Do ochrony przeciwpożarowej gęsto zabudowanych
domów z trzciny i zagród chlewowych służyły beczkowozy dostarczające wody/Na pożiaru
ochranu husto postavených trstinových domov a kôlničkových záhrad slúžili vozy na prepravu vody**

 FOGATOLT ESZKÖZÖK Lóval vontatott tűzoltó szivattyúk, vízszállító lajtoskocsik, fatengelyes ökrös szekér, vásároszó szánkó – gépritkaságok sora látható a tárlatban.

 HORSE-DRAWN EQUIPMENT Horse-drawn fire-fighting pumps, water transporting carriages, wood-axel oxcarts and a market-going sled – a multitude of machine rarities are shown in the exhibition.

 GERÄTE MIT PFERDEGESPANN Von Pferden gezogene Feuerlöschpumpen, Wasserwagen, Ochsenkarren mit Holzachse, Schlitten der Marktleute – echte Maschinenraritäten werden in unserer Ausstellung gezeigt.

 URZĄDZENIA ZAPRZĘGOWE Napędzane końmi pompy strażackie, beczkowszy do transportu wody, ciągnięte przez woły wozy o drewnianych osiach, sanki jarmarczne – cały szereg osobliwości maszynowych można zobaczyć na wystawie.

 NÁSTROJE SO ZÁPRAHOM V rámci výstavy je možné zhladiť požiarne čerpadlá a vozy na prepravu vody ťahané koňmi, volské záprahy s drevenými nápravami, jarmočné sane – a ešte viac unikátnych strojov.

Az energiahasznosítás fejlődésének fontos állomása volt a felülcsapott vízikerek megszerkesztése/The construction of the top-paddle water-wheel was an important milestone in the development of energy utilization/Der Entwurf des oberflächigen Wasserrades war ein wichtiger Meilenstein bei der Entwicklung der Energienutzung/Ważną stacją w rozwoju wykorzystania energii było skonstruowanie nadsiębiernego koła wodnego/Pri rozvoji zužitkovania energie bolo dôležitou zastávkou skonstruovanie vodného kolesa na vrchnú vodu

 VÍZIERŐGÉPEK A legősibb erőgépek, melyeket a vízierő hasznosítására fejlesztettek ki. A kiállítás része egy kendertörőt működtető felülcsapott vízikerek, illetve egy magyar feltaláló, Bánki Donát, valamint James B. Francis által szabadalmaztatott vízturbina.

 WATER-POWERED MACHINES The most ancient power-machines that were developed for the utilization of water-power. A top-paddle water-wheel operating a flax-stripper is part of the exhibition, along with a water-turbine patented by a Hungarian inventor, Donát Bánki, and by James B. Francis.

 WASSERKRAFTMASCHINEN Sie sind die ältesten Kraftmaschinen, die zur Nutzung der Wasserkraft entwickelt wurden. Zur Ausstellung gehören auch ein oberflächiges Wasserrad, das eine Hanfbreche betrieben hat, bzw. eine Wasserturbine, die von einem ungarischen Erfinder, Donát Bánki, sowie von James B. Francis patentiert wurde.

 MASZINY WODNE Najstarsze maszyny, które zaprojektowano do użytkowania siły wodnej. Częścią wystawy jest nadsiębiernie koło wodne napędzające miedłarkę konopi, lub turbina wodna opatentowana przez węgierskiego wynalazcę Donát Bánki, lub James B. Francis.

 STROJE NA VODNÝ POHON Najpradávnější silové stroje, které boli vyvinuté na zužitkovanie sily vody. Súčasťou výstavy je vodné koleso na vrchnú vodu, ktoré poháňalo mláčačku na konope, ako aj vodná turbína, ktorú dal patentovať maďarský vynálezca Donát Bánki aj James B. Francis.

 VILLAMOS BERENDEZÉSEK Jedlik Ányos magyar feltaláló korszakalkotó konstrukciója, az öngerjesztő dinamó nyitotta meg az utat az áramfejlesztő generátorok kifejlesztéséhez.

 ELECTRIC EQUIPMENT The self-generating dynamo is the revolutionary design of the Hungarian inventor, Ányos Jedlik, the self-generating dynamo opened the path to the development of electricity producing generators.

 ELEKTRISCHE GERÄTE Die epochemachende Konstruktion des ungarischen Erfinders, Ányos Jedlik, der mit Selbstinduktion funktionierende Dynamo hat den Weg zur Entwicklung der stromerzeugenden Generatoren geöffnet.

 INSTALACJE ELEKTRYCZNE Rewolucyjna konstrukcja węgierskiego wynalazcy Ányos Jedlik, dynamo samoindukcyjne otworzyła nową drogę dla rozwoju generatorów prądowców.

 ELEKTRICKÉ ZARIADENIA Epochálna konštrukcia maďarského vynálezcu Ányosa Jedlika, samo-generujúce dynamo, otvorilo cestu pre rozvoj generátorov na výrobu elektrickej energie.

Korabeli áramfejlesztő aggregátorok/Contemporary electricity generating aggregators/Historische stromerzeugende Aggregate/Ówczesne agregaty prądowców/Dobové agregátory na produkciu elektrickej energie

 KISPARASZTI ESZKÖZÖK A paraszti gazdálkodás tárgyainak széles választéka egy helyen – a kézi szerszámoktól a kézzel működtetett egyszerűbb mezőgazdasági gépekig: szecská-répvágók, terménydarálók, kukoricamorzsoló, víz- és borszivattyú, só-, kávé- és mákdarálók sokasága.

 SMALL FARMERS' EQUIPMENT A broad selection of farming equipment in a single place – from manual tools, to hand-powered simple agricultural machines: chaff-carrot cutters, produce grinders, corn-Sheller, water and wine pumps, a multitude of salt, coffee and poppy grinders.

 BÄUERLICHE ARBEITSGERÄTE Eine große Vielfalt von Gebrauchsgegenständen der bäuerlichen Wirtschaft an einem Ort – von den Handwerkzeugen bis hin zu den manuell betriebenen, einfachen landwirtschaftlichen Geräten, wie Häckselgeräten, Rübenschnidern, Getreidemöhlen, Maisreblern, Wasser- und Weinpumpen, Salz-, Kaffee- und Mohnmöhlen.

 NARZĘDZIA CHŁOPSKIE Szeroki wybór chłopskich przedmiotów gospodarczych na jednym miejscu – od narzędzi ręcznych do napędzanych ręcznie prostszych maszyn rolniczych: sieczkarnie, krajarki buraków, młynki produktów rolnych, łuszczarki kukurydzy, pompy wody i wina, młynki do kawy i maku, itd.

 NÁSTROJE PRE DROBNÝCH HOSPODÁROV Široká ponuka predmetov sedliackeho hospodárenia na jednom mieste – od ručného náradia až po jednoduchšie ručne poháňané poľnohospodárske stroje: sečkovice - rezačky na repu, mlynčeky na obilie, odzrňovače na kukuricu, čerpadlá na vodu a víno, množstvo mlynčekov na soľ, kávu a mak.

Karcolóeke, félvaseke és vaseke talajlazító boronákkal ►

Scratching-plough, semi-iron plough, and iron plough with soil loosening harrows

Kratzplug, halbeiserner und eiserner Pflug mit Egge

Kultywator, pług drewniany i żelazny z bronami do spulchniania gleby

Rýpadlá, polovičné železné pluhy a železné pluhy s bránami na uvoľňovanie pôdy

 A minőségi és hatékony gabonatermesztést segítették az egyre korszerűbb talajmégmunkáló eszközök.

 Increasingly modern soil cultivation equipment facilitated high quality and efficient grain-crop production.

 Der qualitativ hochwertige und effiziente Getreideanbau wurde von den immer moderneren Bodenbearbeitungsgeräten unterstützt.

 Wydajną i wysokiej jakości uprawę zbóż wspomagały coraz bardziej nowoczesne narzędzia uprawowe gleby.

 Čoraz modernejšie náradia na obrábanie pôdy boli nápomocné pri kvalitnom a účinnom pestovaní obilia.

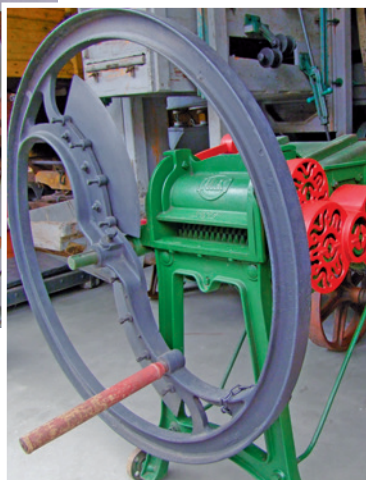
 A magtisztítás folyamatában jelentős változást hozott a szelelőrosták elterjedése.

 The spread of wind-winnowers brought a significant change in the process of seed cleaning.

 Die Verbreitung der Getreidereiniger hat den Reinigungsvorgang von Getreide wesentlich geändert.

 W procesie czyszczenia ziarna znaczną zmianę przyniosło rozprzestrzenienie się wialni.

 V procese čistenia zŕn prinieslo značnú zmenu rozšírenie sa prefukovacích roštových triedičov.

Kézi működtetésű szelelőrosta és szecskavágó

Hand-powered wind-winnower and chaff-cutter

Manuell betriebener Getreidereiniger und Häckselgerät

Napędzane ręcznie siewkarnia i wialnia

Prefukovací triedič a sečkovica na ručný pohon

 ÚJ ÉPÜLET Vas- és faipari szerszámgépek, traktorok országosan egyedülálló, interaktív kiállítása egy több mint 300 négyzetméteres épületben.

 NEW BUILDING An interactive exhibition of steel and wood industry machine-tools, tractors in an over 300 square meter building, which is unparalleled nationwide.

 NEUES GEBÄUDE Landesweit einzigartige, interaktive Ausstellung von Metall- und Holzbearbeitungsmaschinen, bzw. Werkzeugmaschinen, Traktoren in einem Gebäude mit einer Grundfläche von über 300 Quadratmetern.

 NOWY BUDYNEK Unikalna w skali kraju wystawa interaktywna obrabiarek przemysłu żelaznego i drewnianego, traktory w budynku o powierzchni ponad 300 metrów kwadratowych.

 NOVÁ BUDOVA Interaktívna, v celej krajine jedinečná výstava obrábacích strojov pre spracovanie dreva a železa, traktorov v budove s rozlohou viac ako 300 metrov štvorcových.

Ritka gépek országosan egyedülálló kiállítása/An exhibition of rare machines that is unparalleled nationwide/Landesweit einzigartige Ausstellung von Maschinenraritäten/Unikalna w skali kraju wystawa rzadkich maszyn/Jedinečná výstava v celej krajine zriedkavých strojov

 ÉLŐ NÉPMŰVÉSZET A háromosztatú matyóház mintájára felépített vendégpihenő állandó kiállítással – helyi népművészek alkotásaiból.

 LIVING FOLK ART A visitor rest stop build according to the design of a three-partition matyó-house with a permanent exhibition – from the works of local folk artists.

 LEBENDIGE VOLKSKUNST Der nach dem Beispiel des Matyó-Dreiraumhauses gestaltete Ruheraum für Gäste bietet eine Dauerausstellung – mit den Werken der örtlichen Volkskünstler.

 ŻYWA SZTUKA LUDOWA Trzyczęściowy, wybudowany w stylu Mezőkövesd dom dla gości ze stałą wystawą – zawierającą wytwory miejscowych artystów ludowych.

 ŽIVÉ ĽUDOVÉ UMENIE Odpočívadlo pre hostí vybudované na vzor trojdielneho maťovského domu so stálou výstavou – z diel miestneho ľudového umenia.

Díszes oromzatok, faragott kapu – Kiss Mátyás

Decorative facades, carved gate

Verzierte Fassaden, geschnitztes Tor

Ozdobne frontony, rzeźbione bramy

Ozdobné lomené štíty, vyrezávaná brána

**Matyó életképek festményeken
– Skarbinez György**

Matyó scenes of life in paintings

Gemälde über das Leben der Matyós

Obrazy z życia w regionie Mezőkövesd

Výjavy zo života obyvateľov oblasti Maťó

A konyhák nélkülözhetetlen cserépedényei – Fehér Tibor

The indispensable crockeries of kitchens

Die unentbehrlichen Tonwaren aus der Küche

Niezbędne w kuchni naczynia gamcarskie

Hlinené nádoby nevyhnutné v kuchyni

Gyermekkori emlékeket őriznek a faragott táblaképek

– Hajdu Ráfis János

Carved board pictures preserve childhood memories

Die geschnitzten Tafelbilder rufen Kindheitserinnerungen hervor

Wspomnienia z dzieciństwa zachowują rzeźbione obrazy tablicowe

Vyrezávané tabuľové obrazy zachovávajú pamiatky z detstva

Matyó motívumokkal díszített, kézzel festett bútorok – Kovács Szabolcs

Hand painted furniture decorated with Matyó motif

Handbemalte Möbelstücke verziert mit Matyó-Motiven

Ozdobione motywami z Mezőkövesd, ręcznie malowane meble

Ručne maľovaný nábytok ozdobený maťovskými motívami

 KOVÁCSMŰVESSÉG Működő műhely a kovácsművesség és a díszes kovácsmunkák különleges kiállításával.

 BLACKSMITH ARTISANSHIP A functional workshop with a special exhibition of blacksmith artisanship and decorative blacksmith works.

 SCHMIEDEKUNST Eine funktionstüchtige Schmiede mit einer besonderen Ausstellung über die Schmiedekunst und die verzierten Schmiedearbeiten.

 SZTUKA KOWALSKA Działająca kuźnia z niezwykłą wystawą sztuki i ozdobnych prac kowalskich

 KOVÁČSKE UMENIE Funkčná dielňa so špeciálnou výstavou kováčskeho remesla a zdobených kováčskych diel.

A műhely falán kovácsoltvas tárgyak, eszközök sorakoznak/On the workshop's wall wrought-iron items, tools are arranged/An der Wand der Schmiede hängen zahlreiche Gegenstände und Geräte aus Schmiedeeisen/Na ścianie kuźni wystawione są przedmioty i/urządzenia z kutego żelaza/Na stene dielne sa nachádzajú kované predmety a nástroje

 Minden tavasszal, a Matyó Húsvét rendezvényen kovácstalálkozót és versenyt szerveznek: az elkészített nívós kovácsolt munkák a gépmúzeumot gazdagítják.

 In every spring, at the Matyó Easter event, a blacksmith meeting and competition is organized: the high quality blacksmith works prepared here enrich the machine museum.

 Jeden Frühling finden im Rahmen der Veranstaltung Matyó zu Ostern ein Schmiedetreffen und ein Wettbewerb statt: mit den angefertigten, hochwertigen Schmiedestücken wird das Maschinenmuseum bereichert.

 Każdej wiosny na imprezie „Wielkanoc Mezőkövesd” organizowane są spotkania i zawody kowalskie: sporządzone ambitne prace wzbogacają muzeum maszyn.

 Každú jar sa v rámci akcie Veľkej noci Mató usporadúva stretnutie a súťaž kováčov: vyhotovené kvalitné kovácke práce obohacujú múzeum strojov.

Kovácsverseny a gépmúzeumban

Blacksmith
competition at the
machine museum

Schmiedewettbewerb
im Maschinenmuseum

Zawody kowalskie w
muzeum maszyn

Súťaž kováčov v
múzeu strojov

 KENDERFELDOLGOZÁS Kenderből és lenből szőtt vászon, gyapjúból készült szőttés, posztó, nemez és különféle bőr alapanyagok alkották a magyar nép ruházódásának alapját.

 HEMP PROCESSING Linen made of hemp and flax, handwoven fabric made of wool, broad-cloth, felt and various leather raw materials provided the basis for the attire of Hungarian people.

 HANFVERARBEITUNG Die grundsätzlichen Kleidungsstücke des ungarischen Volkes bestanden aus den Grundmaterialien Hanf- und Leinengewebe, Wollgewebe, Tuch, Filz und verschiedenen Ledern.

 PRZETWARZANIE KONOPI Płótna tkane z konopi i lnu, wykonane z wełny tkane sukno, filc i różnorodne skóry stanowiły surowiec będący podstawą dla ubiorów ludu węgierskiego.

 SPRACOVANIE KONOPE Základ pre obliekanie a ošatenie maďarského ľudu tvorili plátno tkané z konope a ľanu, vzorkovaná tkanina vyhotovená z vlny, súkno, plst' a rôzne kožené suroviny.

A kenderfeldolgozás korabeli eszközei

Contemporary tools of hemp processing

Historische Geräte der Hanfverarbeitung

Ówczesne urządzenia do przetwarzania konopi

Dobové nástroje na spracovanie konope

 RITKASÁGOK Jéggyártó és szódavízöltő berendezés, köves darálómalom, fatüzelésű vízmelegítő kályha, kézi hajtású mosógép és centrifuga – számos meglepő formájú és működésű eszköz.

 RARITIES Ice-making and soda-water filling equipment, stone using grinding mill, wood fueled water heating stove, hand-powered washing machine and spin-dryer – various surprisingly shaped and functioning equipment.

 RARITÄTEN Eismaschine und Sodaspender, Mühlmahlgerät mit Stein, holzbeheizter Warmwasserkessel, manuell betriebene Waschmaschine und Zentrifuge – zahlreiche Gegenstände in überraschender Form und Funktion.

 OSOBLIWOŚCI Urządzenie do wytwarzania śniegu i napełniania wody sodowej, kamienny młyn do śrutu, opalany drewnem piec do podgrzewania wody, pralka i centryfuga o napędzie ręcznym – wiele urządzeń o zaskakującej formie i działaniu.

 UNIKÁTY Zariadenie na výrobu ľadu a sódovej vody, kamenný drviaci mlyn, kachle na ohrev vody vykurované drevom, práčka a centrifúga na ručný pohon – nespočetné množstvo strojov prekvapivých tvarov so zaujímavým spôsobom fungovania.

Köves darálómalom/Stone using grinding mil/Mühlmahlgerät mit Stein/Kamienny młyn do śrutu/Kamenný drviaci mlyn

 KÉKFESTÉS Kiállítás egy valamikor Mezőkövesden működő kékfestő műhely berendezéseiből: mángorlógép, kézi mintázóformák, vászonmerítő, vasalt vásároládák... a gyönyörű vásznakat eredményező munka látványos műtárgyai.

 BLUE DYEING An exhibition of the equipment of a onetime blue dyer workshop that operated in Mezőkövesd: pressing machine, manual pattern molds, linen extractor, iron fitted market crates... spectacular antique items of the work producing marvelous linens.

 BLAUDRUCK Ausstellung von den Einrichtungsgegenständen einer einstigen Mezőkövesder Blaudruckerei: Mangel, Motivstempel, Küpe, beschlagene Kisten... die spektakulären Kunstwerke einer Arbeit, die wunderschöne Leinen gestaltet.

 FARBOWANIE NA NIEBISKO Wystawa urządzeń niegdyś działającego w Mezőkövesd warsztatu farbowania na niebiesko: maszyna do maglowania, ręczne formy wzorujące, wanna do moczenia płótna, skrzynie na jarmark z żelaznymi ozdobami... widowiskowe dzieła sztuki dające w rezultacie śliczne płótna.

 MODROTLAČ Výstava zo zariadení modrotlačovej dielne, ktorá bola kedysi prevádzkovaná v Mezőkövesde: mangľovací stroj, ručné vzorkovacie formy, zariadenie na ponáranie súkna, kované jarmočné debny... atraktívne historické predmety práce, ktorej výsledkom boli nádherné plátna.

NYITVATARTÁS:

Hétfő: szünnap

Keddől vasárnapig:

Április 1-jétől október 31-ig: 9–17 óráig

November 1-jétől március 31-ig: 9–16 óráig

OPEN HOURS:

Monday: closed

From Tuesday to Sunday:

From April 1st to October 31st: 9 am – 5 pm

From November 1st to march 31st: 9 am –4 pm

ÖFFNUNGSZEITEN:

Montag: Ruhetag

Von Dienstag bis Sonntag:

1. April – 31. Oktober: 9–17 Uhr

1. November – 31. März: 9–16 Uhr

GODZINY OTWARCIA:

Poniedziałek zamknięte

Od wtorku do niedzieli:

Od 1 kwietnia do 31 października: w godzinach 9-17.

Od 1 listopada do 31 marca: w godzinach 9-16.

OTVÁRACIA DOBA:

Ponelok: volný deň

Od utorka do nedele:

Od 1. apríla do 31. októbra: 9 - 17 hod.

Od 1. novembra do 31. marca: 9 - 16 hod.

ELÉRHETŐSÉG:

Cím: 3400 Mezőkövesd,

Eötvös u. 30–32.

Tel./fax: +36 49/312-820

E-mail: gepmuzeum@gmail.com

CONTACT:

Address: 3400 Mezőkövesd,

Eötvös u. 30–32.

Phone/fax: +36 49/312-820

Email: gepmuzeum@gmail.com

KONTAKT:

Adresse: 3400 Mezőkövesd,

Eötvös u. 30–32.

Tel./Fax: +36 49/312-820

E-Mail: gepmuzeum@gmail.com

MOŽLIWOŚĆ KONTAKTU:

Adres: 3400 Mezőkövesd,

Eötvös u. 30–32.

Tel/ faks: +36 49/312-820

E-mail: gepmuzeum@gmail.com

KONTAKT:

Adresa: 3400 Mezőkövesd,

Eötvös u. 30–32.

Tel./fax: +36 49/312-820

E-mail: gepmuzeum@gmail.com

IMPRESSZUM

Kiadó: Mezőkövesd Város Önkormányzata | Felelős kiadó: Dr. Fekete Zoltán

Felelős szerkesztő: Szabó-Bodnár Ágota | Fotók: Mezőkövesdi Média Nonprofit Kft.,

Kiadványterv: Mezőkövesdi Média Nonprofit Kft. (Mezőkövesd, Szent László tér 17. Tel.: 49/500-177)

Forrás: Kádár Zoltán

Nyomtatás: Pető Nyomda (Mezőkövesd, 48-as Hősök útja 2. Tel.: 49/414-000) | Felelős vezető: Pető Csaba F.

A kiadvány az Emberi Erőforrások Minisztériuma

– Kubinyi Ágoston Program 2015 pályázat keretéből valósult meg.

Országos Mezőgazdasági Gépésztalálkozó minden év szeptemberének első szombatján

National Agricultural Machinist Conference on the first Saturday in the September of every year

Jeweils am ersten Samstag im September findet jedes Jahr das Landestreffen der Landmaschinen-Ingenieure statt

Krajowe Spotkanie Mechaników Rolniczych w pierwszą sobotę września każdego roku

Celoštátne stretnutie poľnohospodárskych strojníkov každoročne v prvú septembrovú sobotu

